

Studijní texty

Název předmětu: Řízení bezpečnosti

Téma: Místo a úloha veřejné správy v řízení bezpečnosti

Zpracoval: Ing. Miroslav Jurenka, Ph.D.

Operační program Vzdělávání pro konkurenceschopnost

Název projektu: Inovace magisterského studijního programu Fakulty ekonomiky a managementu

Registrační číslo projektu: CZ.1.07/2.2.00/28.0326

PROJEKT JE SPOLUFINANCOVÁN EVROPSKÝM SOCIÁLNÍM FONDEM A STÁTNÍM ROZPOČTEM ČESKÉ REPUBLIKY.

Obsah

Úvod

1. Legislativní rámec a pojmový aparát
2. Práva, úkoly a povinnosti orgánů veřejné správy
3. Plánovací a řídicí dokumentace

Závěr

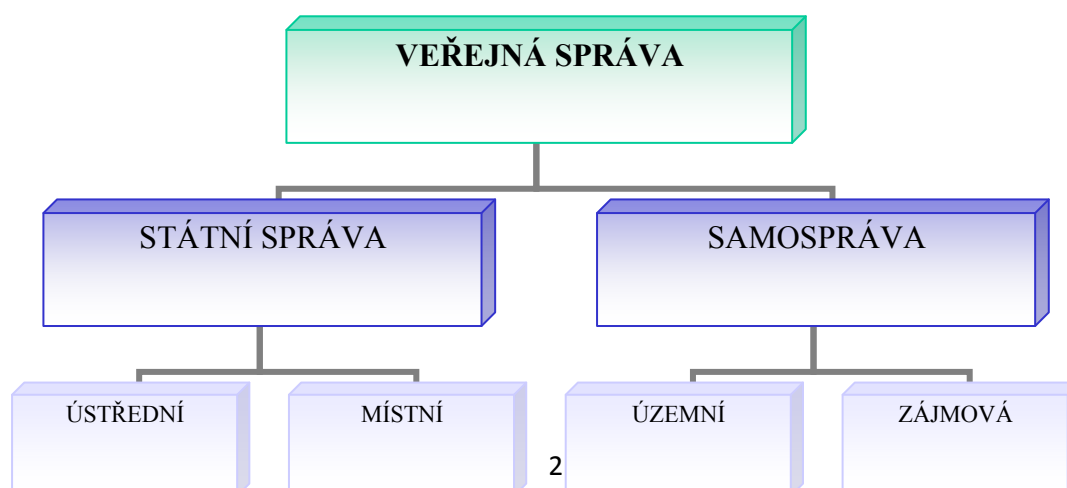
Úvod

Bezpečnost státu je založena na principu zajištění bezpečnosti jednotlivce, komunity a zabezpečení funkce společnosti, k jehož úspěšnému uplatnění je nezbytné zajistit funkčnost dotčených orgánů státní správy a samosprávy, právnických a podnikajících fyzických osob a rozvíjení procesů a nástrojů, které slouží k posilování bezpečnosti a ochrany obyvatelstva.

1. Legislativní rámec a pojmový aparát

- Ústavní zákon č. 110/1998 Sb., o bezpečnosti ČR,
- Zákon č. 222/1999 Sb., o zajišťování obrany ČR,
- Zákon č. 240/2000 Sb., o Krizovém řízení,
- Zákon č. 239/2000 Sb., o integrovaném záchranném systému,
- Zákon č. 241/2000 Sb., o hospodářských opatřeních pro krizové stavy,

Členění veřejné správy

- ✓ **Pojem veřejné správy** je odvozen od pojmu správy jako záměrné činnosti sledující dosažení určitého cíle (účelu).
 - ✓ V obecném smyslu ji rozlišujeme na soukromou a veřejnou. (je vykonávána ve veřejném nebo soukromém zájmu)
 - ✓ Rozdíl je i v tom, že veřejná správa je zákonem více vázána.
 - ✓ V zásadě veřejnou správou rozumíme určitý druh činnosti (tj. spravování) nebo instituci (útvary), která veřejnou správu vykonává
-
- ✓ **Státní správa** je systém vertikálně hierarchicky organizován na principu nadřízenosti a podřízenosti.
 - ✓ V rozhodování se postupuje monokraticky (jsou zde však i orgány kolektivní).
 - ✓ V ustavování orgánů státní správy převládá jmenování, volba je výjimečná.
 - ✓ Autonomie rozhodování je omezená.
 - ✓ Přezkum rozhodnutí je možný z hlediska věcné správnosti i souladu s právem.
 - ✓ **Samospráva** není vertikálně a hierarchicky organizována => mezi vyšší a nižší samosprávou neexistují vztahy nadřízenosti a podřízenosti.
 - ✓ Zásah vyššího orgánu je možný pouze na základě zvláštního zákona. Samospráva je založena na principu kolegiálního rozhodování (ale např. starosta je monokratickým orgánem).
 - ✓ Základní orgány se ustanovují volbou, ostatní jsou jmenovány a podřízeny či odpovědní voleným.

2. Práva, úkoly a povinnosti orgánů veřejné správy

▪ **Vláda:**

- vyhodnocuje možná rizika a hrozby v oblasti bezpečnosti ČR a činí nezbytná opatření ke snížení, popřípadě vyloučení těchto rizik,
- schvaluje strategickou koncepci obrany státu,
- řídí proces plánování obrany státu, rozhoduje o základních opatřeních přípravy státu k obraně a jejím organizování.

při zajišťování připravenosti ČR na krizové situace:

- ukládá úkoly ostatním orgánům krizového řízení, řídí a kontroluje jejich činnost,
- určuje ministerstvo nebo jiný ústřední správní úřad pro koordinaci přípravy na řešení konkrétní krizové situace,
- zřizuje Ústřední krizový štáb jako svůj pracovní orgán k řešení krizových situací.

Vláda je dále oprávněna

- schvalovat strukturu armády, koncepci její výstavby a celkové počty vojáků,
- určit objekty důležité pro obranu státu,
- rozhodnout na návrh ministra vnitra o použití AČR ČR k záchranným pracím,
- navrhopat prezidentovi povolání vojáků v záloze k mimořádné službě,
- zadávat úkoly zpravodajským službám, koordinovat a kontrolovat jejich činnost.

▪ **Ministerstvo obrany:**

- podílí se na zpracování návrhu vojenské obranné politiky státu,
- připravuje koncepci operační přípravy státního území,
- navrhuje potřebná opatření k zajištění obrany státu vládě ČR, BRS a prezidentovi,
- koordinuje činnost ústředních orgánů, správních orgánů a orgánů samosprávy a právnických osob důležitých pro obranu státu při přípravě k obraně,
- zpracovává Plán obrany ČR
- řídí vojenské zpravodajství.

▪ **Ministerstvo vnitra:**

je v oblasti bezpečnosti ústředním orgánem státní správy pro vnitřní věci, zejména pro :

- veřejný pořádek,
- ochranu obyvatelstva a IZS,
- civilní nouzové plánování,
- krizové řízení
- Zpracovává koncepci ochrany obyvatelstva

▪ **Obec**

- Obec je základním územním samosprávným společenstvím občanů.
- Tvoří územní celek, který je vymezen hranicí území obce.

(Zákon č.128 ze dne 12. dubna 2000 o obcích)

Obecní úřad

- Obecní úřad je orgán obce. Ve městech se tento úřad nazývá městský úřad, ve městech statutárních pak magistrát.
- Obecní úřad vykonává úkoly samostatné působnosti obce, které mu uloží zastupitelstvo obce nebo rada obce, a pomáhá výborům a komisím v jejich činnosti. Dále vykonává přenesenou působnost obce.

Obec s rozšířenou působností

Obce s rozšířenou působností (tzv. obce III. stupně) jsou mezičlánkem přenesené působnosti státní správy mezi krajskými úřady a obecními úřady. Obecní úřady obcí s rozšířenou působností mají oproti ostatním obecním úřadům některé oblasti působnosti navíc, a to nejen pro svůj vlastní, základní správní obvod, ale zpravidla i pro další obce v okolí. (Zákon č.128 ze dne 12. dubna 2000 o obcích).

KRIZOVÉ ŘÍZENÍ na úrovni obce s rozšířenou působností je **výkonem státní správy** v přenesené působnosti.

Starosta obce s rozšířenou působností

- zajišťuje připravenost správního obvodu obce s rozšířenou působností na řešení krizových situací a ostatní orgány obce s rozšířenou působností se na této připravenosti podílejí.
- řídí a kontroluje přípravná opatření, činnosti k řešení krizových situací a činnosti ke zmírnění jejich následků.

3. Plánovací a řídicí dokumentace

Základním plánovacím dokumentem pro zajištění obrany státu je Plán obrany České republiky. Vychází z Bezpečnostní strategie a z Obranné strategie České republiky.

▪ Plán obrany státu

- Zákon č. 222/1999 Sb., o zajišťování obrany ČR

-povinnosti státních orgánů, územních samosprávných celků a právnických a fyzických osob k zajištění obrany ČR před vnějším napadením,

- vymezení odpovídajících pojmů,
- zásady řízení a organizace obrany státu,
- další.

- Nařízení vlády č. 51/2004 Sb., o plánování obrany státu

Plán obrany státu je tvořen dokumenty, které stanovují opatření a postupy:

- k zajištění obrany státu,
- ke splnění požadavků na zabezpečení smluvních závazků o kolektivní obraně, včetně podílu OS ČR na:
 - činnostech mezinárodních organizací ve prospěch míru,
 - účasti na mírových operacích,
 - jejich podílu při záchranných pracích a
 - při plnění humanitárních úkolů.

AKTUALIZACE PLÁNU OBRANY ČR

- Nařízení vlády č. 51/2004 Sb., o plánování obrany státu
- aktualizace se provádí po 4 letech po schválení Plánu obrany, nebo po předchozí aktualizaci.

Plán obrany České republiky zahrnuje tyto dokumenty: (§ 2 Nařízení vlády č. 51/2004 Sb., o plánování obrany státu)

Plány činnosti státu při zajišťování obrany ČR před vnějším napadením, nebo je-li třeba plnit mezinárodní smluvní závazky o společné obraně proti napadení

Přehled sil a prostředků a plán jejich doplňování

Plán hospodářské mobilizace

Plán nezbytných dodávek

Koncepty předběžných operačních plánů a stálých operačních plánů

Plán operační přípravy státního území České republiky

Seznam opatření a katalog opatření pro Národní systém reakce na krizi

Manuál systému reakce na krizi

14.5.2014

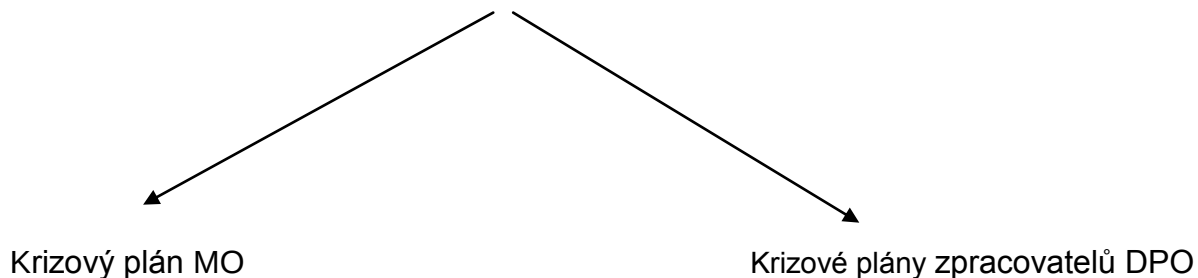
17

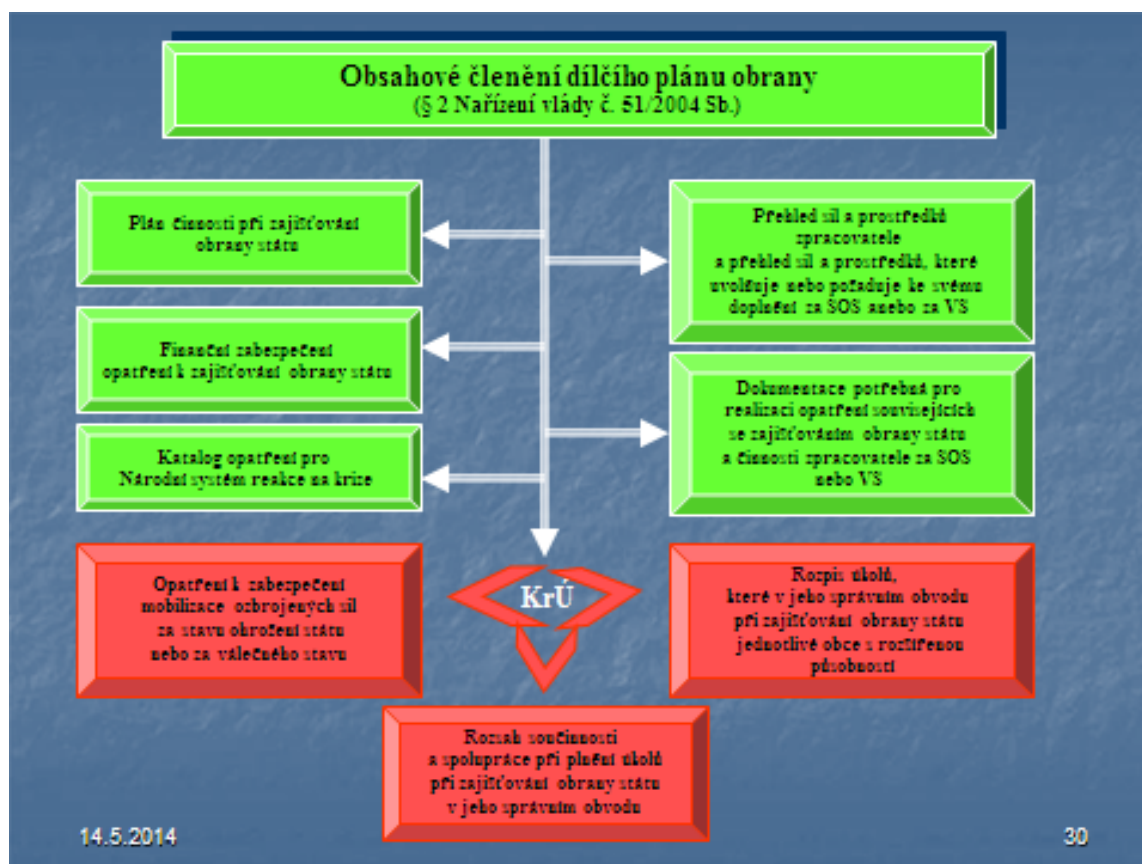
Dílčí plán obrany:

Zpracovávají (§ 3 Nařízení vlády č. 51/2004 Sb.):

- ministerstva (§ 1 zákona č. 2/1969 Sb.),
- další ústřední správní úřady (§ 2 zákona č. 2/1969 Sb.),
- Česká národní banka,
- Krajské úřady.

➤ Samostatná část Plánu obrany

Závěr

Úkolem vlády ČR a orgánů všech územních samosprávných celků je v příslušném rozsahu zajišťovat bezpečnost obyvatel, obranu svrchovanosti a územní celistvosti země a zachování náležitostí demokratického právního státu.

Bezpečnost ČR je založena na principu zajištění bezpečnosti jednotlivce, ochrany jeho života, zdraví a majetku. K úspěšnému uplatňování tohoto principu je nezbytné zajišťovat bezpečnost státních institucí včetně jejich plné funkčnosti a rozvíjet procesy a nástroje sloužící k posilování bezpečnosti a ochrany obyvatelstva.

Úkoly pro samostatnou práci:

1. Prostudovat

- Ústavní zákon č. 110/1998 Sb., o *bezpečnosti ČR*,
- Zákon č. 222/1999 Sb., o *zajišťování obrany ČR*,
- Zákon č.128/2000 Sb., o *obcích*,